

H-ová Františku Š-ovi, rozsudek vůbec neuvádí. Jest proto důvod zmatečnosti podle § 281 č. 9 a) tr. ř. opodstatněn.

Čís. 3934.

Pokud řidič automobilu zodpovídá (§ 335 tr. zák., § 53 odst. 2 min. nař. č. 81/1910), nechal-li řídit auto spolujedoucím řízení neznalým majitelem auta.

(Rozh. ze dne 11. září 1930, Zm I 855/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmatečné stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. října 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu první stolice k novému projednání a rozhodnutí.

Důvody:

Zavinění obžalovaného shledává nalézací soud v tom, že nechal D-ého, majitele auta, auto řídit prý za velké rychlosti, již nelze použití při počátečním učení řídit automobil, ač věděl, že D. nezná řízení silostroje a mohl proto podle svého povolání a podle svých zvláštních poměrů postříc následky. Základem pro vinu podle § 335 tr. zák. jest ovšem, že se pachatel dopustil činu neb opomenutí, kterého se dopustiti neměl, jakmile mohl při náležité opatrnosti seznati jeho nebezpečí pro život nebo pro bezpečnost těla lidského (subjektivní stránka činu neb opomenutí); objektivně musí to však býti čin neb opomenutí v okruhu toho jednání, kde pachatel byl povinen a měl i možnost určitým způsobem se zachovati a přes to se tak nezachoval. Nelze proto vytýkati opomenutí tam, kde pachatel není k určitému jednání povinen, nýbrž naopak kde se podle svých poměrů ani jinak zachovati nemohl. Obžalovaný podle zjištění soudu byl jen řidičem automobilu, jehož majitel byl přítomen, a majitel sám učinil disposici o řízení automobilu, an řekl obžalovanému, že bude další cestou řídit automobil sám. Nalézací soud zjišťuje vinu obžalovaného jen v tom, že se zachoval podle této dispozice vlastníka vozu, a jest zkoumati, zda spadalo za daných poměrů, kdy vlastník vozu o jeho řízení sám disponoval, do okruhu řidičových povinností, bdíti nad tím, by automobil nebyl řízen osobou, které to není podle předpisu dovoleno. § 53 druhý odstavec nař. č. 81/1910 ř. zák. činí jen držitele jízdného silostroje zodpovědným za to, by motorové vozidlo bylo řízeno jen osobami, kterým je to podle předpisů dovoleno. V souzeném případě, kde byl přítomen a disposici o řízení automobilu učinil sám jeho vlastník D., spadala tato dispozice a zodpovědnost za ni jen v okruh povinností vlastníka vozu jako jeho držitele; poněvadž obžalovaný v té době, kdy o vozu disponoval sám přítomný

vlastník, držitelem vozu nebyl, nespadlo to v okruh jeho povinností, naopak obžalovaný jako zaměstnanec přítomného vlastníka vozu musil se jeho dispozicím podrobiti a ani, kdyby snad subjektivně mohl z nich předvídati ohrožení ve smyslu § 335 tr. zák., nelze ho činiti za ně zodpovědným, an neučinil ani neopomenul nic, co bylo jeho povinností. Zodpovědnost za tyto dispoice určují platné předpisy a nelze proto z pouhé okolnosti, že obžalovaný na rozkaz svého zaměstnavatele, v té době držitele automobilu, předal mu jeho řízení, činiti ho zodpovědným za následky, které z toho vzešly, i kdyby je podle svých poměrů mohl nebo měl předvídati, ano nejde o čin neb o opomenutí v okruhu jeho povinností. To v podstatě vytýká rozsudku zmateční stížnost důvodem zmatečnosti podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. a jest proto zrušiti rozsudek, dovozující zavinění obžalovaného jen na onom základě.

Přes to nelze zmateční stížnosti plně vyhověti osvobozením obžalovaného. Obžalovaný dozna, že dával na D-ého pozor a že mu částečně sám držel volant; rozsudek uvádí tyto okolnosti i to, že D. řídil auto za rychlosti prý velké. Tyto okolnosti v rozsudku uvedené nevylučují, ba zdají se nasvědčovati tomu, že obžalovaný měl i při převzetí řízení automobilu jeho vlastníkem podle jeho dispoic přece určitou povinnost bdíti nad jeho jízdou, snad proto, že měl majitele vozu jako osobu jízdy neznalou v jízdě zaučovati buď vůbec nebo v určitém způsobu jízdy, na př. za určité vyšší rychlosti, a že snad na tomto základě měl povinnost auto spoluříditi. Není proto vyloučeno, že může snad býti jeho zavinění dovoděno z činu nebo z opomenutí v okruhu povinností, jež mu snad vzcházely z převzatého dozoru nad jízdou majitele auta, v řízení neobeznalého. Takové okolnosti lze zjistiti a posouditi jen na základě nového hlavního přelíčení; bylo proto za souhlasu generální prokuratury podle § 5 zákona ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878 u vyhovění zmateční stížnosti rozsudek zrušiti a postupovati podle § 288 čís. 3 tr. ř.

Čís. 3935.

Podmíněné odsouzení.

Polepšení pachatele bez výkonu trestu nelze očekávati, jde-li o jednání (§ 209 tr. zák.) několikrát, po delší dobu a zatvrzele se opakující, kde nejde již o ojedinělý nahodilý poklesek, nýbrž o povahu mstivou a zatvrzelou, která se neostýchá přivésti napadeného nevinně do vazby.

(Rozh. ze dne 11. září 1930, Zm I 92/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl v neveřejném zasedání zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu v Táboře ze dne 29. listopadu 1929, pokud jím byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem utrhaní na cti podle § 209 tr. zák., vyhověl však odvolání státního zastupitelství z téhož rozsudku a vyslovil, že trest obžalované uložený jest nepodmíněný. V otázce, o niž tu jde, uvedl v